

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . " 50 "
Negyedévre . . . . . " 25 "
Egy hónapra . . . . . " 12 "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű, többoszrú hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 80 kr.

Vége a vakációnak.

Debreczen, aug. 23.

A naptár szerint ugyan csak nyolcz nap múlva lesz vége, de az életben tényleg már vége van.

A lapok sűrűen hozzák az új iskolai év megnyitására szóló híreket. A napokban tartott s még a héten folyamatban levő gyűlések tudtul adják a tanítók, tanárok munkába sorakozását. A gyerek lelke már a tornyos iskola-épület, a csengetyű hangja felé száll. Van, a ki félelemmel tekint az ismeretlenre. Ezek kezdők, a kik először hagyják el a szülői házat. Van s ez a nagy többség, a ki a pajtasokkal való vizontlátásra vágyik.

Még csak a készülődés van hátra, a diákos felruházás, a nagyszülőktől, a közel és távol rokonoktól való bucsuvétel s aztán indul a gyerek, ki kocsin, ki vasuton a városba, az iskolába, melyet megeléknit egyszerű megjelené-ével, fölver pajzánkodásával.

Ez a vidám oldala a vakációból hátralevő tíz napnak. Hasonlít a katona sorozáshoz. Mindkettő tele ifjúsággal, dallal. Kinek jutna közülök csak egynek is eszébe a nemsokára beálló abrikolás, az egyhangu munka, a nélkülözés, sőt sokuknál a rákövetkező sanyarúság esztendeje?

Annál több gond üti meg a szülők homlokát. A gondban, a mi poétikus van, az anyák szivreható, s nap-nap után sűrűbb könyhullatásban nyilatkozó aggodalma, a karjaik közül kibocsátandó kedvencz sorsa miatt: az még varázst ad az elválásnak. De annál súlyosabb az apák helyzete. Anyagi gondok, az erkölcsiakkal együtt nehezdednek az apák vállaira. S nem tudjuk eldönteni, hogy a kettő közül melyik a súlyosabb, melyiken nyugszik a felelősségnek több terhe.

Netán földmivelő, kis- vagy középbirtokos az apa, a ki a mával kezdődő tíz nap alatt kell hogy megkészítse gyermeke, esetleg gyermekei iskolaszámláját. Tetőtől talpig felruházás; utazási költség; szállásfogadás, legalább egy havi kosztolás, beiratkozás az iskolába, tandíj, mellékköltségek, korrepetálás, rajz, zenetanítás stb. Mindez szép pénzt tesz ki. A tavalyihoz képest egyes tételek még növekedtek is, mert a drágaság nemhogy csökkent volna, még inkább fokozódott. Igen ám, de a birtokos osztály jövedelme a rossz esztendő miatt épen nem növekedett. Akárhány nyögi közülök a tavalyi rossz év terheit. S ki tudja hány év eladósodása követeli kamatait az idej sovány jövedelmen.

Netán iparos, kereskedő a gyerekeit taníttató apa? Vajjon hogyan legyen jobb

sorsa a tavalyihoz képest, ha az ő s jövedelmi ág, a földművelés csökkent hozalékban? A honoráczió osztály jövedelme, az orvosé, az ügyvédé, a mérnöké, a földmives, az iparos és kereskedő sorsán pendül. A hivatalnoknak, a tanárnak, a papnak megszabott fizetése van, rendesen oly silány, hogy a kedvezőtlen esztendők, mikor az élelmi, az ipari cikkek drágák, teljesen fölemészlik az istenadták bevételeit s adósság törlesztésre, gyermekek neveltetésére nem telik.

Az iskolázás költségeit pedig, akár mint a bank, a váltóterhet pontosan kell fizetni. Sötét gond ül az anyagi terhek miatt, a mostani tíz nap alatt, az apák homlokán. Hány van, a ki fölveti a kérdést: küldjem-e a gyereket iskolába, vagy bizzam egyszerűen sorsára? S ezzel a vergődés még mindig nem ért véget. Oda sorakozik mellé az a másik, felelősségterhes kérdés: miféle életpályára szánja a szülő gyermekét.

A vagyonosabb szülők e kérdés megítélésében a család tradíciójára hallgatnak. S ez nem is olyan rossz, mint egyelőre látszik. Rosznak tudniillik azt tartják benne, hogy nem nyit szabad utat a gyermek egyéniségének. Viszont hány gyermekben nyilatkozik meg a hivatottság, kivált a közép és magasabb életpályákra előkészítő iskolák kezdetén, a tíz éves korban? Csak ápolják hát hiven a családi tradíciókat azok, a kiknek ilyenük van.

A valódi önálló szellem, a genie különben is maga szabja ki s vivja meg pályáját. Az iskola intézményeit nem az ő számára szervezik, de szervezik a társadalom tömege számára, melynek csak egy nagy tradíciója van: a haza.

Ez a hazáját szerető, értelmés, igazságot és erényt megbecsülni tudó tömeg, munkát keres, olyan foglalkozást, melyből magát, családját föntartsa. Az ezer esztendő Magyarországon minden polgára joggal követeli, hogy ily munkához meg is találja az odavezető, előkészítő iskolát.

Nos hát, ilyen iskolák hiányában nem is szűkölködünk. Az országszerte majdnem egyenlő szervezetű elemi iskolák fölött ezek a főbb iskolaágak ajánlják magokat a tovább képzésre: polgári iskola, reáliskola, gimnázium. Ezek kezdetével áll be a pályaválasztás szükségége. Melyikbe küldje a gondterhes apa gyermekét, ez rá nézve a fogós kérdés. Kenyeret ez iskolák végbizonyítványai közül egyik sem ad. A kenyérpályákra készítők szakiskolák csak e középfoku előkészítő iskolák fölé épültek és épültek

ugy, hogy bármelyikök negyedik osztályának bevégezésével egy csomó közép szakiskolába léphet a tanuló.

Ezt pedig jó tudni a szülőknek. — Sohse örödjének ők azzal, hogy mért van különböző neve a 10—14 életkort nevelő fiúiskoláknak. A kérdést még csak föl se vessék, mert nincs, a ki nekik elfogadható felvilágosítást adjon.

Legyen elég annyit tudniok, hogy bármelyik iskolában, a polgáriiban, a reálban, a gimnáziumban egyként megkezdhetik gyermekeiknek az elemi iskolák fölött álló oktatását. A tizennegyedik évvel mindegyik iskolából, ha úgy tetszik a szülőknek, a gyermek révbe jut. Vagy pedig, ha folytatni kívánja tanulását, minden nagyobb akadály nélkül elmehet a gyermek a legdédelgettebb intézet, a gimnázium végéig, az ugynevezett érettségi vizsgáig. Onnan meg átléphet a főiskolába, mely a tudományos előkészütség valamennyi pályájára oklevelet ad.

Egyszerűbb képet ennél iskola rendszerünk fölől nem adhatunk. Eanyi meg épen elegendő, hogy anyagi körülményeihez képest mindegyik szülő eligazodást nyerjen.

Annak a kíváncsi szülőnek pedig, a ki netán azt kérdezné tőlünk, hogy az iskolai szervezettől függetlenül mi választható életpályát ajánlanánk gyermekének: a hivatalnoki pályákat-e, vagy a többé-kevésbé szabad életpályákat, minők a kereskedelmi, az ipari, a vállalkozói, vagy magasabb fokon: az ügyvédi, az orvosi, a mérnöki pályák? Az a tanácsunk van, hogy szemeket irányozzák a szabad pályákra. Igaz, hogy ezek a pályák nagy próbára teszik a munkás erejét, értelmét, de a ki a próbát kiállotta, meg is jutalmazza emberül.

A delegáció. Igen jól beavatott helyről jelentik nekünk, hogy az osztrák kormány nem hisz a német pártok abbeli elhatározásában, hogy a delegációk megválasztását is megobstruálják. A mennyiben azonban a német pártok ezt mégis megtennék, ez nem a delegáció intézményének megszüntetését vonná maga után, hanem a Thun-kabinet bukását. Ezzel elérhetőnek reménylik oda azt, hogy egy más alapon alakult kormányval szemben a német ellenzék az obstrukciót legalább a legfontosabb teendők elintézésére megszünteti.

Képviselőválasztás. A Fehérvári Károly halálával megüresedett bethleni választókerületben tegnap tartották meg a választást, melynél közfelkiáltással gróf Bethlen Bálintot választották meg képviselővé. Gróf Bethlen korábban a nemzeti párt soraiban foglalt helyet, most természetesen a kormánypártiához csatlakozott.

Kitiltott amerikai tót ujság. A belügy-miniszter a New-Yorkban jelenő „Americann Slovenski” című tót lapot Magyarország területéről kitiltotta, — mert a magyar állam eszme ellen gyűlöletes, hangu cikketek és felhívásokat közölt. Ennek a alapján a kereskedelmi miniszter nevezett laptól, — amely sok példányban járt Magyarországra, megvonta a postai szállítás kedvezményét.

A mindinkább növekedő forgalomra való tekintettel és használt kocsiújakkal való pótlása céljából a kereskedelmi miniszter, mint a „Kel. Ért.” jelenti, — időközben 404 személy, kalauz és postakocsit szereztet be a M. Á. V. részére. A bezerzési ár meghaladja a 4 és 1/2 milliót s a bezerzés tisztán hazai gyaraktól történik. Az idevonatkozólag szerződéseket, melyeket az illető gyarakkal kötöttek, a kereskedelmi miniszter már helyben hagyta.

Az eskütéri hid építése. Az eskütéri hid építése szerényen halad előre. Mi után a köpillerek partmagasságra felépültek, hozzá fogtak a hid munkálatok kétségtelenül legérdekesebb részéhez, t. i. a hidszerkezetet tartó lánczok elhelyeztetéséhez. — Hogy a rendkívül tanulságos munkát az érdeklődő közönség is végig nézhesse, a nélkül azonban hogy a munkások e nehéz munkában legkevésbé is zavartatnának, a hidépítési bizottság az építés helyét elkerítve fakertesen 3—4 lépésnyi távolságra oly nyílásokat vágatótt ki, melyen az érdeklődő közönség a munkálódókat kényelmesen végig nézhetik.

Osztrák állapotok.

aug. 23.

Prágából érkezett szűkszavú táviratok nagy utcai véres harcz bíret hozzák, melyet Gratzlicz város német lakossága vívott a csendőréggel és a melynek több emberélet is áldozatul esett. A 14. §., a czukoradó és a kiegyezés ellen való tüntetéssel kezdődött a nép mozgalom, az osztrák németeknek immár megszokott csatadalával, a Wacht am Rhein-nal járva be a város utcáit; legkülö-

nöbben pedig tüntetett állambatalom helyi képviselője, a kerületi főnök hivatalos helyisége előtt.

Ez történt négy nappal ezelőtt, augusztus 19-én minden nagyobb baj nélkül, mint annyi más tüntetés, mely mostanság hozzátartozik Ausztria természetrajzához. De hogy mi bősítette fel a munkás graszlicákat, kik eddig csak a trombitagyártásban fejtettek ki nagy élénkséget és buzgótságot, oly elkéseredett bátorságra, hogy harmadnapra az első demonstráció után meg-tromolják a kerületi főnök házat és hogy, mi több, közáporral és puska-golyóval is rátamadjanak a csendőrségre, ezt nyilván csak az utólagos vizsgálat fogja kideríteni.

A hivatalos távirat jelzi, hogy az ostrom szervezve volt s hogy a támadás adott jelre történt. Ez azt mutatja, hogy az elkéseredett némettség tüntetésébe beleszóltak a szocialisták is, a kik mindig tervszerűen és szervezetten lépnek akcióba. A házakba vonultak vissza a támadók, ott elszánczolták magukat és kényelmesen az ablakokból és padlányílásokból dobálták a követ s minden házi eszközt a rend őreire. A csendőrség több ízben sortűzet adott, melynek eredménye eddig 4 halott és számos sebesült.

A salzburgi és bécsi tüntetések voltak eddig a kimagasló mozzanatok a 14. §. és a kiegyezés ellen való harczban. A graszlicai németek zendülése már a német mozgalomnak, de az osztrák állapotoknak is végső elfajulását mutatja. Ámbátor ez egy hosszú folyamat, mely nem most jelentkezik először. Tavaly ilyenkor ostromállapotot kellett hirdetni Prágában és Csehország többi provinciájában. Évek óta folytonos rázkódtatások érik az országot, szakadatlan sorozatban. S Ausztria annyira beteg, hogy csak az ilyen drastikus szerekkel lehet a szervezetét föntartani, mint: sortűz, 14. §., ostromállapot s több efféle. — Vajjon hol az a csodadoktor, aki ezt a nagybetegyet lábra állítsa, rendes, békés életműködésre?

A rennesi tárgyalás.

Rennes, aug. 21.

A tárgyalóterem egészen megtelt. A hangulat rendkívül élénk, mert Laborit várják, a ki ma újra elfoglalja helyét a védők asztalánál

Felesége a hallgatóság között van és a közönségből sokan hozzájárnak és szerencsét kívánnak neki. Tudakozódnak a legutóbbi napokról s Laboriné elmondja, hogy a merénylő golyóját meg nem vették ki, férje hátában van mert eltávolítása még továbbra is ágyához szögeze volna a sebesültet. Állapota azonban általában kielégítő és semmi sem akadályozza védői tisztében. Egy zerre óriás mozgás közt belep Labori s abban a pillanatban hatalmas taps és éljenzés hangzik fel. Ez a jelenet felejthetetlen marad az összes jelenlévőkre. Labori, aki meg sápadtnak és betegesnek látszik meghatva fogadja a szerencsekivanatokat és jobbra-balra hajlongva köszöni meg a tüntetést. Az összes tacuk kezét fognak vele, még Mercier tabornok is. Labori elfoglalja helyét a védők asztalánál s aztán újra Mercierhez fordul s néhány percig beszél vele.

He edfél óraker megjelennek a bíróság tagjai s néhány pillanat múlva bekiserik Dreyfust, a ki Labori látásán való örömet nem tudta palástolni. Székén minduntalan hozzafordul s újra meg újra kezét szorít vele.

J o n a u s t elnök a következő beszéddel nyitja meg a mai tárgyalást:

— Labori mester, a katonai bíróság tagjai és póttagjai újra való megjelenése alkalmából szívükből üdvözlök önt s még egyszer kifejezik legmélyebb fölhaborodásukat és legélesebb kifejezésüket azon a gyalázatos merényleten, a melynek ön áldozata lett. Boldogok vagyunk, hogy láthatjuk, hogy az önöngett seb nem súlyos s hogy ön újra elfoglalhatja védői helyet, a hol önt nagyon fájdalmasan nélkülöztük volna.

L a b o r i: Tisztelt elnök ur, tisztelt katonai bíróság, engedjék meg, hogy az elnök ur szavaira, melyek engem mélyen meghatottak, néhány szóval válaszoljak. Önök érteni fogják, hogy mennyire fáj, a mikor abban a pillanatban talált a golyó, a mikor már közel voltam ahhoz, hogy vegre teljesedésbe menni lássam álmomat, hogy ezt az ügyet egész terjedé mében katonákból álló bíróság tárgyalja, a hogyan most történik, Önök velem együtt fogják érezni azt az örömet, a mely most engem eltölt. Halás köszönetet mondok a katonai bíróságnak, a kiváló férfiak egész seregének, barátaimnak, kartársaimnak és mindazoknak, a kik engem becsü ésük je eivel elárasztottak. Most pedig újra eloglalom helyemet a

— Lehetetlen uram — felelte rekedten az öreg — mi ketten: Jeanne meg én, már közel 20 év óta lakunk ebben a házban. — Ugyszólván minden köve egy-egy emlék nekünk.

Nagyon nehezünkre esnék, ha hirtelen ki kellene innen költöznünk, a mikor tudjuk, hogy ön le akarja a házat rombolni.

Atyám nem engedett. Crouche — ez volt a háztulajdonos neve — nagyon hevesen védte álláspontját. Azt mondta, hogy a vidéken van elég más ház és nem érti, miért ragaszkodunk éppen ehez.

A mikor beleszólt rikácsoló hangjával Jeanne is, egy kövér, öreg asszony, a kinek arcán világosan látszottak egykori szépségének nyomai — akkor egy pillanatig azt hittem, hogy mindjárt összevesznek. Kértem a papát, hogy álljon el a vásártól, ő azonban nem hallgatott reám és olya összeget mondott az öreg Clouchenak, mely a ház értékét jóval meghaladta.

Ez az ajánlat hékülékenynyé tette a két öreget. Halkan tanácskoztak egymással és végre beleegyeztek. Hirtelen azonban az öreg Clouchy ijedt arcot vágott és reszketeg hangon így szólt:

— Eladjuk ugyan a házat, ha minden áron akarják venni, de egy föltétel alatt.

— Mi az?

— Nem szabad előbb a ház lerombolásához fogni, mint három nappal kiköltözködsünk után.

Atyám eleinte csodálkozott ezen a különös feltételén, de azt hitte, hogy ez az öregnek valami bogara és beleegyezett. Másnap írásba foglalták az adásvételi szerződést;

Egy ház története.

Irta: Joan Livége.

Teánál ütek.

Daguenetné, a szép háziasszony, a gyönyörűen faragott mennyezet felé fujta cigarettájának kékes füstfelhőit.

Javában folyt a társalgás. Beszéltek Parisról, ismerősökről és jó barátokról, végül pedig Bauval ur, a család legrégibb barátja, titokzatos történetet kezdett mesélni.

Daguenetné mosolyogva hallgatta. Amikor szünet támad, valaki azt kérdezte:

— Es ön, szép asszony, nem tudna valami történetet?

— Meséljen! Meséljen! — kiáltotta a többi is.

— Tulajdonképen nem tudok történetet, — szabadkézolt a háziasszony, — különösen olyant, amely önöket érdekelné.

Érdekese válik azáltal, aki elbeszéli, — mondotta Bauval ur.

— Ha minden áron kívánjak, ám jó: elmondom ennek a háznak a történetét. Csak azt sajnálom, hogy nem a férjem mondja el; ő jobban ért hozzá, mert éppen nem vig ez a történet, sőt, ha úgy tetszik, kissé titokzatos is. Egy óra múlva visszaér a férjem Parisból. Nem akarnak-e addig várni?

— Nem várunk. Öntől akarjuk halatni...

Daguenetné hátradólt székében, szép szemét a szoba egyik sarkára irányozta és beszélni kezdett:

— Épen ma tíz éve, hogy ezt a házat birjuk. Jegyben jártam Daguenetnél és bol-

dogult atyám falusi birtokot akart vásárolni. Ez a vidék akkor még kissé vad volt. Ennek a szép parknak helyén, mely a ház körül elterül, akkor csak a ga'agonya-bokrok álltak. A kis park a mely most tisztán és nyugodtan folydogál a kerten keresztül és csendes nyári estéken halk csevegessel tölti be az arnyas helyeket, akkor a személyes vízezske volt, a mely lombán és morogván hömpölygött kövekkel teleszórt medrében. Forró időben majdnem teljesen eltűnik és csak egyes, finom erecskéi csillogtak a napfényében. A természetnek a mostohasága daczara atyám figyelmét azonnal lekötötte ez a darab föld. A ház mögött a hegyek felé huzódik erdő-ség, a lombos és erdős vidékre nyíló szabad kitátás, Paris közelsége: mindez ajánlatossá tette a birtok megszerzését. It, ahol a ház felépült, tíz évvel ezelőtt szegényes viskó állott. Szürke moh nőtt a faszindejes tetőn, a melyet a szél csak azért nem vitt magával, mert nehez kövek akadályozták meg benne. A völgy felé három apró elhanyagolt ablak nyílt, a mely mögött színes rongyok lógtak. Néhány cserép csenevész virág díszítette az ablakdeszkát, mintha azt a szürke macskát őrizne, a mely itt aludta át fáradt vőgnapjait. Amikor először léptünk a szegényes házikóba, görnyedt, öreg ember fogadott. Gondteljes volt az arca, tétova a tekintete. Amikor atyám azt kérdezte, hogy a ház eledő-e az első pillanatra megörült az öreg. Hirtelen azonban egyet gondolt és szinte ridegen mondott nemet. Atyám kijelentette, hogy értékénél jóval nagyobb összeget hajlandó adni a házikóért, mert nyaralót akar a helyébe építtetni.

tárgyaláson és pedig csönd-sen, nyugodtan, inkább, hogy kövessem, semmint hogy részt vegyek benne. Kevesebb tevékenységet hozok ugyan magammal, de bizalmem azért nem csökkent meg az igaz ügy diadala iránt. Önök velem együtt fogják érezni, hogy milyen fontos nekem az az érzés, hogy kötelességem újra teljesíthetem. Folytassuk tehát a tárgyalást, a melyből világo-ságnak és igazságnak kell származnia, mert a filozófussal azt hiszem, hogy a tévedésnek mindig több része volt az emberi dolgo-ban, semmint a rossz-akaróknak és a rosszhiszeműségnek. (Élenk helyeslés.)

Labori elfoglalja helyét, azután így szól az elnökhöz:

— Meg fogja engedni, hogy még néhány tanuhoz kérdést intézzek.

Az elnök (barátságos fejbólintással): Bő alkalmat fogok önnek erre nyújtani.

Azután folytatják a tanuk kihallgatását. Az első tanu Grenier nyug. prefektus, Walsin-Esterházy volt barátja.

A következő tanu Rollin őrnagy, a kit az elnök diszkreczionárius hatalmánál fogva idézett meg s a kinek arról kell vallania, hogy miért küldték Lajoux ügynököt Braziliába.

Labori: Mondja meg a tanu, vajjon Lajoux volt-e az az ügynök, a ki a vezérkar-nak okmányokat kínált a Dreyfus-ügyről?

Rollin: Igen, ő volt az.

Labori: A hadügyminiszterium ebben az esztendőben Lajoux-tól levelet kapott, a melyben hivatkozik a hírszerző hivatalnak tett szolgálataira s azt mondja, hogy Henry áskálódása miatt volt kénytelen a miniszteriumot elhagyni, mert megtudta, hogy Lajoux reprodukálta Cours ügynököknek nyilatkozatait, a melyek szerint a német kormány abszolúte semmit sem kapott Dreyfustól s hogy Dreyfus föltétlenül ártatlannak hiszi annál inkább, mert a német kormány az összes kívánt föl-világosításokat a hadügyminiszteriumban alkalmazott tisztektől kapta. Lajoux még azt is mondta, hogy Henry őt akkor kidobta a miniszteriumból, becukkatta s rákényszerítette, hogy Braziliába meneküljön. Lajoux még azt mondja, hogy boldog volna, ha visszatérhetne Franciaországba, habár a vezérkar Braziliában való tartózkodása idejére havonként 200 frank nyugdíjat fizet neki.

E level fölvívása leirhatatlan szenzációt kelt.

Labori azt mondja, hogy még egy másik, szintén rendkívül érdekes levelet fog fölolvadni, a melyet a hadügyminiszterium intézett a külügyi hivatalhoz s a melyben a hadügyminiszter Lajoux-t aljas gazembernek és csalónak mondja. Labori azután a következő kérdést intézi Rollinhoz:

— Mit gondol ön, miért fizet a kormány nyugdíjat egy aljas gazembernek és csalónak?

Rollin: Azt hiszem, hogy emberies okokból. (Nagy derűltseg.)

Labori (a bírósághoz fordulva): A bíróság ezt a feleletet bizonyára kellően fogja méltatni. Labori azután a nevek mellőzésével Schneider-féle hamisításra vonatkozólag azt kérdezi, vajjon ez a level francia nyelven volt-e írva.

Rollin: Németül volt fogalmazva.

Labori: Akkor azt kell kérdeznem, hogy ki felelős a fordításért?

Carrière kormánybiztos: Ha ezt az ügyet tovább akarnák feszegetni, akkor kérni fogom a nyilvánosság kizárását.

Labori: Erre nem lesz szükség, mert nem fogok neveket említeni. (Rollinhoz.) Legyen szives határozottan megmondani, hogy ki felelős a fordításért?

Rollin: Én nem vállalhatom magamra a felelősséget, mert nekem semmi dolgom sem volt a fordítással.

Labori engedelmet kér, hogy Mercier tabornokhoz kérdést intézhessen.

Mercier fölkel helyéről és a tanuk sorom pójához lép.

Labori: Tudni óhajtanám, hogy milyen jogon tartja ön magánál a levél másolatát?

Mercier meztagadja a választ.

Labori: Hisz ön már nem volt hadügyminiszter, a mikor ön ezt az okmányt felmutatta. Mily jogon volt ön tehát ez okmány birtokában, mely államtitok volt?

Mercier nem felel.

Labori: És mily jogon volt a titkos iratcsomó birtokában?

Mercier zavartan hallgat.

Labori: Követelem a hivatalos felelősség megállapítását s konstatalom, hogy ezt meztagadják ölem. Fenntartom magamnak, hogy minden alkalmas intézkedés megtegyek. Azután bejelenti, hogy több kérdést fog intézni Mercierhez, mel ekre, a mint felteszi, a tábor-

nok nagyrészt nem fog válaszolni. (Mozgás.) De legalább annyit meg fog mondani, hogy ki felelős a fordításért?

Mercier: Magamra vállalom a fordításért való felelősséget.

Labori: Köszönöm, de konstatalnom kell, hogy valamivel kényesebb kérdésben lehetetlen választ kapni. Meg csak azt kérdezem Mercier tábornok urtól, vajjon egyáltalán valamennyi okmány az ön őrizete alatt van-e?

Mercier erre a kérdésre is meztagadja a választ.

Labori azután fölszólítja Rollint, hogy adjon részleteket arról, miért viseltett a vezérkar oly föltétlen bizalommal Geuney rendőrkeim iránt, ki állításait semmivel sem tudta igazolni.

Rollin: Erről mit sem tudok.

A köve kező tanu Bertin alezredes, a ki alatt Dreyfus szolgált.

Bertin élesen kritizálja Dreyfus karakterét és szolgálatait s azt mondja, hogy Dreyfus 1894-ben hazafiatlan nyilatkozatokat tett.

Egy katonai bíró: Mődjában volt-e Dreyfusnak, — hogy a hivatalban levő szekrényeket és asztalfiókokat kinyissa?

Dreyfus (be sem várva a tanu választ): Oh, igen.

A je g y z ő felolvassa Scheurer-Kestner levelét, a melyben elmondja, hogy milyen okok győzték meg őtet Dreyfus ártatlanságáról.

Bertin: Scheurer-Kestner okai engem nem tudtak meggyőzni.

A következő tanu Terret köztársasági gárdista, egy Entreprise des pompes funébrés alkalmazottja. Ez a tanu, a kit Quesnay de Beurepaire állított elő, elmondja, hogy egy ízben Dreyfus hivatali helyiségében polgárembert látott.

Bertin azután még előadja, hogy ő nem mondta Scheurer-Kestnernek, hogy meg van győződve Dreyfus ártatlanságáról, hanem csak azt mondta, neki, hogy nagy érdemet szerezne, ha be tudná bizonyítani egy francia tiszt ártatlanságát. A hadügyminiszteriumban sohasem volt mértékadó az az ok, hogy zsidóról van szó; tagadja, hogy valaha azt mondta volna, hogy ezt a zsidót ráerőszakolták a vezérkarra s hogy már most minden szábadulni kell tőle.

Az igazi áruló.

Róma, aug. 22.

Egy igen előkelő asszony levelet írt a külügyminiszternek, amelyben anyai szívére hivatkozva, azt a reményét fejezi ki, hogy meg fogja menteni Dreyfust, mert valóban borzasztó, hogy a kormányok, a melyek szintén felelősek az ő tragikus sorsáért, oly végzetes közönyösséget tanúsítanak. Ez az eljárásuk méltatlan és embertelen.

A Tribuna ehhez azt jegyzi meg, hogy a levél rossz helyre van címezve. Az olasz külügyminiszter már régen leleplezte volna az igazi árulót, de a hadügyminiszter nem engedi meg.

London, aug. 22.

Ugyanabból a föltétlenül megbízható forrásból, a melyből a Times Walsin és Henry bűnrészességéről szóló híret merítette, pótlásul még az: jelentik, hogy már a legközelebbi napokban közzé fogják tenni azt a 160 okiratot, a melyből kiderül Dreyfus ártatlansága és Walsin meg Henry bűnösege. Ezeket az okiratokat már 1898. februárban közzé akarták tenni, de akkor korainak hitték s a mostani tárgyalásra tartották fenn.

Gyanus dobozok Laborinak.

Rennes, aug. 22.

Labori két gyanus külső doboz: kapott, a melyeket a tüzerigazgatóságnak adtak át megvizsgálás végett, ambar nem hiszik, hogy valami veszedelmes dolog van bennük.

Azok a rendőrfelügyelők, a kik Labori támadóját nyomozzák, azt hiszik, hogy a merénylőnek a merénylet napján sikerült Rennesbe visszajönnie.

belevettek a kikötött feltételt is. Ez május végén történt.

Az öreg Clouche meg a felesége elköltözött, senki sem tudta, hova. Harmad napra megkezdtek a ház lerombolását.

— Most jön a titok — szól közben tréfásan Bauval.

A társaság feszült figyelemmel tekintett Daguenetnére, aki rövid szünet után folytatta: — Egy este küldönc jött atyámhoz; Martine, az építés vezetője küldte, azzal a jelentéssel, hogy a munkások a ház pincéjében emberi csontvázra bukkantak. A dolog az ujságba került és a hatóság, amely büntényt gyanított, kutatni kezdte az öreg Clouche hollétét, de eredménytelenül. Én azt tanácsoltam, hogy építsék a házat máshová, atyám azonban mosolygott aggályomon és Daguenet is tréfás megjegyzésekkel iparkodott vigasztalni. Azóta nem volt szerencsénk. Itt halt meg atyám és a mint tudják, kis fiacskánk 4 évvel ezelőtt követte őt a sirba.

Daguenetné szeme könybe lábadt.

Bouval pedig megjegyezte:

— Szerencsétlenül vagyunk még sem szabad annak a borzalmas leletnek tulajdonítani. De miért nem mondta el nekünk még soha ezt a történetet?

— Nem akartam vele senkit sem győztörni. Nem elég-e, hogy én és a férjem szenvedni miatta? Mi ismertük ennek a háznak a titkát és még sem volt bátorságunk kitérni e különös végzet elől.

E közben feljött a hold. Szelid fénye besűrűdött az ablakon és megvilágította a szobában ülő társaságot.

Könnyű esti szellő játszott a sötét függönyökkel. Csend támadt. A kék szivarfüst kísérteties alakokban szállt ki a nyitott ablakokon a szabadba.

Hirtelen kocsizörgés hallatszott az udvaron.

— Ez Daguenet — mondta a szeretetreméltó háziasszony és felkelt.

A többiek is fölkeltek, hogy a házigazdát üdvözlöjék. Helyette Dagueneték párisi kapusa lépett a szobába, sietve, izgatottan, könyes szemekkel. Alig birt szólni. Daguenetné felsikoltott:

— Mi történt? Daguenetnek baja történt!

A társaság rémülten vette körül a hírnököt. A kapus levegő után kapkodott.

— Egyáltalán nem értem. Ne ijedjen meg nagyságos asszony, csak baleset. Daguenet urat elgázolta egy kocsi. Súlyosan megsérült de az orvos a legjobbat reményli. Nagyságos asszonynak rögtön Párisba kell jönnie. Daguenet ur lázban fekszik.

Daguenetné szót sem emelt, hanem el-sietett, hogy öltözködjék.

— Mondja csak — kérdezte Bauval a kapustól, veszélyes a sérülése?

— Igazán nem tudom — felelte a kapus. Épen kocsiba akart ülni, hogy hazahajtsa. Azt mondja, hogy hirtelen megpillantotta a tulsó oldalon az öreg Clouchet, rákiáltott és utána sietett. Ekkor jött arra a kocsi, a mely elgázolta. Egyáltalán nem tudom elképzelni, hogy ki lehet az az öreg Clouche.

Az összeesküvők.

Páris, aug. 22.

Millevoije és Gervaige nacionalista képviselők engedelmet kértek Waldeck-Rousseau-tól, hogy Guérinnel ki és bejárhassanak. A mikor a miniszterelnök kérésük teljesítését megtagadta, azzal a kéréssel álltak elő, hogy vizet es élelmiszert juttathassanak a bezárkóztatott antiszemitaoknak. Waldeck ezt sem akarta teljesíteni.

Táviratok.**Az első minisztertanács.**

Budapest, aug. 23. Mint a »Kel. Ért.« jelenti, jóval a képviselőház összeülése előtt már szeptember 6-án lesz a nyári szünet után az első minisztertanács, amely a folyó ügyeken kívül, a képviselőház munkálkodásának előkészítésével fog foglalkozni.

Leégett szeszgyár.

Nyiregyház, augusztus 23. Molnár Gusztáv leveleki nagybirtokos szeszgyára teljesen leégett. — A kárt hetvenezer forintba becsülik.

Tömeges baptista kereszteleés.

Kolozsvár, aug. 23. Szent István napján tömeges baptista kereszteleés volt Kolozsvárott. — Ez alkalomból Bécsből, Budapestről, Nagy-Varadról, Bánffy Hunyadról stb. jelennek meg hitoktatók, s tömeges számban ivők, hogy égis nezzék a kolozsvári első kereszteleést. — Este 7 órakor isteni tisztelettel kezdődött a szertartás az imaházban. A ragyogó hold világ fénye mellett aztán a hívek mintegy 150-en kivonultak a Szamos egyik mellék ágához. — 20 felnőtt kereszteleendő férfi és nő talpig fehér lepelbe burkolva ment a hívők csoportjában. Ezek közül 11-en a víz alá merültek, s a keresztséget felvették, 9-nek azonban még nem volt elég lelki ereje a be-merülésre, s így ezeknek a hitben még meg kell erősödni, azután atesnek a ceremónián. A szokatlan szertartásnak nagy néző közönsége volt.

A rennesi pör legújabb részletei.

Rennes, aug. 22. Bertin elmondja, hogy midőn egyszer Scheurer-Kestner-rel Bellfortból Bellevuebe utazott és éppen a Dreyfus-családnak egy »kóhoi«-ja mellett elhaladtak, megjegyzést tett Dreyfusra, mire Scheurer-Kestner azt kérdezte:

— Ön meg van győződve róla, hogy Dreyfus bűnös? Miért?

A tanu azután Picquart-ról beszél, és azt mondja, hogy mindig úgy nyilatkozott róla, hogy becsületes embernek ismeri.

Demange azt kérdi a tanutól, monddta-e valamikor a következő szavakat: »A vezérkarnak nyakába varrták ezt a zsidót, most meg kell szabadulni tőle.

Bertin kereken tagadja ezt és azt mondja, hogy Dreyfust a miniszteriumban mindig bajtársnak tekintették. Dreyfus ismerte Bertinnek minden titkát, és ismerte a jelét is, a mellyel a szekrények kinyithatók voltak. Azután fölolvassak a Dreyfusról szóló átiratokat, a melyek őt kitűnő és törekvő embernek mondják. Csak a vezérkar átirataiban vannak megjegyzések nem igen kellemes jellemére.

Labori azt kérdezi a tanutól emlékszik-e arra, hogy mit mondott neki körülbelül két héttel Dreyfus lefokozása után egy közös barátjuk ebédjén, amelyen Labori is jelen volt. Ön egyike volt az eisőknek — mondja Labori — a kik azt a hitet keltették bennem, hogy Dreyfus ártatlan.

Bertin azt mondja, hogy ez lehetetlen.

Labori azután azt kérdezi a tanutól, hogy emlékszik-e arra, hogy azon az ebéden meglehetősen élénken beszélgetett a Dreyfus-ügyről.

Bertin azt válaszolja, hogy úgy kellett viselkednie, a mint azt a bizalmas kör kívánta, melyben mozgott.

Labori: Nem mondta nekem, mikor arról beszélgettünk, hogy Demange meg van győződve kliensének ártatlanságáról, a következőket: »Demange? Ne beszéljen róla, az a német nagykövetség ügyvédje?«

Bertin kijelenti, hogy nem emlékszik erre az esetre és hogy mindent elmond a mit tud.

Aztán folytatják a tanukihallgatást.

Gronier beforti prefektus kiemeli Esterházy katonai képességeit és inellizenciáját. Esterházy parancsöris volt Grenier tabornoknál, a tanu atyjánál, de azóta örökös pénzzavarban volt és több örökseget elvert. 1897-ben Grenier lépéseket tett a végre, hogy Esterházy főlvetesség a hadügyminiszteriumba. Erre Esterházy állítása szerint azért volt szüksége, hogy alezredessé léphessen elő. Hogy a tanu faradozása akadályokba ütközött, azt Esterházy leginkább Henrynek tulajdonította, de alaptalanul, mert Henry éppen ellenkezőleg egész b folyásával támogatta. Hogy Esterházy azt mondotta neki, hogy ártatlannak tarja Dreyfust, azt nem allíthatja határozottan, de azt hiszi, hogy úgy volt.

Rennes, aug. 22. (Folytatás.)

Dreyfus kijelenti, hogy a napnak abban a szakában, melyről Ferret beszélt, sohase volt irodájában Mindig 2 órakor ment irodába, kivéve 1894 aug. szept. havát, mikor felesége nem volt Párisban.

Az elnök több kérdést intéz vádlotthoz, melyek Dreyfus munkaidejére s azokra a nehézségekre vonatkoznak, melyekkel valakinek az irodába való bevezetése járt.

Gonsé tábornok felolvassa két mérnöknek a leveleit, kik megerősítik, hogy akadálytalanul jutottak az irodába. Egy barátjuk vezette be őket.

Dreyfus: A rendelet megvolt. A felolvasott levelek csak azt bizonyítják, hogy bizonyos emberek nem törődtek vele.

Demange: Ez azt is bizonyítja, hogy mivel könnyű volt bejutni a miniszteriumba, nem tisztek is könnyen szerezhettek híreket.

Guérin.

Páris, aug. 22. A rue Chabrol és környéke teljesen nyugodt. A rendőrszolgálatot, mint tegnap, a köztársasági gárda, egy század gyalogság és rendőrök végzik. Guérinnek és társainak legnagyobb bajuk az, hogy nincs ivóvizük.

H I R E K.**Haza a fürdőből.**

Az idő kezd hűvösre válni, A fenyveseknek már lejárt. Most már nem tartja vissza bármi A sok szép asszonyt és leányt. Befellegzett a holt szezonnak S a boldog szalmaözvegyek Éjjel a papucsról álmognak, Melynek uralma közeleg!... A szabadságnak vége lett...

Zordon kárpáti fenyvesekben Sokáig ismét csend leszen, Vendég-sereg kopaszva rebben, Csak a pinczér zár fényesen. Am itthon is úgy történt éppen Egy-egy vihardus éjszakán, Ha mulatott a szalma-özvegy Némely hamiskás kis tanyán, Olykor duettben is talán...

Jambor, családi, csendes élet Következik a nyár után, Szolidák lesznek mind a férjek S színházba járhatnak c-upán, Sőt oda is felügyelettel, Csekély zsebpénzzel rendszerint. Szomorú és gyászos a korszak, Mely most szegény ferjekre int... No, a mig nyár nem lesz megint... Volt egy kis lány, kit a színházban Láthattam néha-néha meg, Kinek persze be nem vallhattam

Rémséges nagy szerelmemet, Ez a kis lány fürdőn volt eddig S most újra, ismét láthatom, A bevégzett fürdő-szezonnak Azért örülök én nagyon, Mert... ni, majd hogy el nem árultam... Jobb is lesz, ha felbe hagyom!...

Bandi.

* **Lajos napja.** Budapestről értesítenek, hogy mint minden évben, ez idén is megünneplik a független érzelmű polgárok Kossuth Lajos nevenapját. A vidékről már is számos előzetes jelentés érkezett hozzánk, a melyek a névünnepek előkészületeiről szólnak. Különösen nagyarányú előkészületeket tesz augusztus 25-ének megünnepelésére a budapesti függetlenségi és 48-as polgárok köre, a mely hagyományaihoz hiven most is megragadja az alkalmat, hogy a Kossuth-kultusz ébrentartására, erősítésére egybegyűjtse a főváros független érzelmű polgárságát.

* **Ülés a városházán.** Ma d. e. gr. Dégenfeld főispán elnöklete alatt teljes tanács ülés volt. Az ülés tárgyát több fontos ügy képezte. Így a tanácsülés azt is elhatározta, hogy a közvilágításra beadott ajánlatokat csütörtökön fogják felbontani.

* **Jogászok elnökválasztása.** Még vége sincs a vakációnak, már meg kezdődtek a főiskolán a választási mozgalmak. Különösen nagy az érdeklődés a jogász egyesület elnöki tisztségének betöltése iránt, mert ez az állás, mely különben is legfontosabb az ifjusági tisztségek között, ebben az évben, még jelentősebb lesz, mivel az orosz ágosdiák kongresszus ez évben Debreczenben lesz megtartva s ennek előkészítése a jogászelnökre nehezül. Nagyon természetes tehát, hogy a jogász ifjuság nagy örömmel vett tudomást arról, hogy mult évi derék elnökük, Kun Béla, engedve az ifjuság kérésének, hajlandó az elnökséget ez évre is elfogadni. Kun Béla egyik legalaposabb ismerője az ifjusági ügyeknek s alig kaphat valakit az ifjuság, ki őt pótolni tudja. Ellenjelöltje alig ha lesz, ambár még most emlegetnek egy-két nevet, de ezek közül egyik sem olyan, kinek Kun Bélával szemben kilátása lehetne.

* **Az augsburgi légszeszgyár hallgat.** Hétfői számunkban feltűnő helyen támadtuk meg az augsburgi légszesz társulatot a magyar czimer bemocsokoltatásáért. A jeles társulat azonban nagy bölcsen hallgat, egyáltalán nem akarja figyelembe venni jogos és méltó felháborodásunkat. Erre különben el voltunk készülve. Tudtuk nagyon jól, hogy a tisztelt társulat ép olyan magyar, a milyen osztrák, tót, cseh és olasz. — A milyen az üzlet, olyan a hazafiság. De mind a mellett annyi tisztelettel tartozott volna, hogy a magyar czimereket levétesse a porból. Ugy látszik, hogy most nagyon elfoglalja a spekuláció és az, hogy miként lehetne új szerződést kötni Debreczennel, s miként lehetne a magyar pénzt ismét külföldre exportálni. Ez a dolog éppen kapóra jött. — Debreczen város polgársága most már egész tisztában lehet a társulattal. Láthatja, hogy nem érdemes a szerződést egy hazafiatlan vállalattal megkötni. Hisszük, hogy a józan polgárság ez ellen annak idején tiltakozni fog. A városi hatóság talán el fogja távolítani a porban heverő magyar czimereket, a polgárság pedig ki fogja adni az utat a jeles társaságnak.

* **Eltűnt könyvelő.** Tegnap számunkban megemlékeztünk K a t z Mór a Hochfelder cég könyvelőjének eltűnéséről. A rendőrség országosan körözi a szerencsétlen fiatal embert, ki kártya szenvedélyének lett áldozata még ez ideig nem találták meg. Ebből az esetből kifolyólag a rendőrség sürgős intézkedésére az összes üzletekben beszünt a kártyázás. Mi csak helyeselni tudjuk a rendőrség intézkedését, bár előbb lépni volna életbe. És hisszük, hogy hasonló eset többé nem fordul elő s nem lesz rá alkalom, hogy egy fiatal ember egész életpályáját tönkre tegye az átkos szenvedély miatt.

* **Közvilágítási ajánlatok felbontása.** A közvilágítás biztosítására beérkezett ajánlatok f. 24-én d. u. 3 órakor a városhaza tanácstermében, az ügy előkészítésére kiküldött bizottság ülésén nyilvánosan fognak felbontatni.

* **Feltört persely.** A Dréher sörcsarnokban levő Zóna-asztaltársaság perselyét valamelyik szemes tolvaj ellopta s oldalát betűve, a benne levő begyűlt összeget zsebre vágta, mely szép kis summa lehetett, mivel július 2-ika óta nem volt felnyitva. Hubert Gyula nevű tanuló talált reá a Piacz-utca 43-ik számú ház udvarán, hol egy boglya galyfa mellett volt elrejtve. Mikor megvizsgálták, egy noteszt és 19 kr. apró pénzt találtak benne. A rendőrség gyanúja egy rosvott multu férfura irányult, ki azonban erősen tagadja a tettet. Nyéki Istvánnak hívják az illetőt, ki eze őt a sörcsarnokban volt szolga képen alkalmazva. Nyéki rosvott multu ember, kit ma hallgatott ki a rendőrség, de semmi bizonyíték nem merült fel ellene. A rendőrség, mint foglalkozás nélküli egyént, eltolonczoltatja Nyéki Istvánt.

* **A krajczár vége.** A nagyméltósági m. kir. pénzügyminiszter 40.918. számú rendelete folytán közhírre tétetik, hogy az ausztriai értékű egy krajczáros és félkrajczáros réz váltópénz a magánforgalomban csak 1898. évi június hó 30-ig fogadandó el, az állampénztárnál és hivataloknál pedig csak 1899. évi december hó 31-ig fogadtatnak el s hogy 1899. évi december hó 31-ike után azok sem névértékükben, sem anyag-értékük megterítése mellett többé sem fizetesképen el nem fogadtatnak, sem be nem váltatnak. Debreczen, 1899. aug. hó 22-én. A városi tanács.

* **A nagyszalontai Arany emlékünnepélyen,** mely f. hó 27-én a híres Csónka toronyból Arany szobává és ereklye muzeummá átalakított helyiség megnyitásával és este mulatsággal egybekötve fog végbe menni — Debreczen is képviselve leendő, a mennyiben a »Csokonai Kör« — választmányja G é r e s i Kálmán kir. tanterületi főigazgatót és a Csokonai kör helyettes elnökét küldötte ki képviseltesére. — Ugy tudjuk, hogy Debreczen városá és az ev. ref. egyház is alapító tagjai az Arany emlék egyesületnek s ezen testületnek is gondoskodnak a szép kulturális ünnepen való képviselteséről.

* **Kerékpár és a közigazgatás.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletet intézett az egyes törvényhatóságokhoz, és államépítészeti hivatalokhoz, melyekben elrendelte, hogy az állami és törvényhatósági umestereket, kerékpárral lássák el, részint mivel ezek kerékpáron gyorsabban végezhetik a szolgálatot, részint mert a kerékpáron való járás által jobban észreveszik az utak fogyatkozásait. Az umesterek biciklijére nincs a költségvetésben alap, de a miniszter előlegezni fogja valamelyik alapból. — A kerékpár tehát halad, terjeszkedik a hivatalos körökben. Eddig a távirat-kihordók s a postások jártak biciklivel most az umesterek, — talán nemsokára a szolga bérak is biciklivel fogják megtenni a hivatalos körutakat, hogy kevesebb napidíjakat számíthassanak föl.

* **Idegen nyelvű iskola Debreczenben.** Sebessy B. Vilmos idegen nyelvek iskolájának kimerítő tájékoztatást nyújtó pros-

pectusa már a közönség kezében van. Előre látható, hogy a nyelviskola igazán komoly intézete lesz városunknak, hol a növendékek alapos oktatásban, gondos felügyeletben részesülnek. A beiratások javában folynak. Beiratkozni lehet reggeli 8-tól este 8-ig. Sebessy B. Vilmos távollétében a beiratást özy. Kovács Béláné intézeti felügyelőnk eszközöli. A nyelvintézet lényegesen működését szeptember 16-án kezdi meg. Ekkor kezdődnek ugy a hölgyek, mint az urak tanórái. A beosztás tekintetében nagyon tanácsos, hogy az érdeklődők mielőbb beiratkozzanak.

* **A bucsuzó kánikula.** Addig-addig árulkodtunk a kánikulára, addig panaszkodunk a pogány hőség miatt, hogy ime időnap előtt ránk borult az ősz hangulata. Kezdjük már visszahívni a ragyogó verőfényes délelőttöket, mikor alig egy héttel ezelőtt leöge batizt ruhában jártak a korzón a nyaralásból visszatért szép asszonyok. Most fakó fellegek kóvályognak naphosszat a házak felett és szürke arnyékuk októberi hangulatot ébreszt. Álmosan lassan usznak a szakadozott felhőrongyok, néha szétzibálja foszlányait a szél, s arra sebeser kezd szemezni az eső. Ejszakánként a köd is főlszakad, s finom pára fogja körül a gázlámpák üvegjét az elhagyott utcákon. Szóval bucsuzik a kánikula s ha Falb professzor ur tudományában igazán bizni lehet, nem sok idő után beleérünk ez ősz legközepebe.

* **Apró koldusok.** Néhány nap óta a sétátéren egy pár ökölnyi gyerek kellemetlenkedik a járók keletknek. Rongyos ruhában, szanalmat keltő keserves arczzal nyujják összeaszott kezeiket a sétálók felé s alamizsnát kunyorálnak. S ki nem ad nekik, az nem szabadul meg könnyen a piócza szívósága apró koldusoktól, ki utcahosszat kísérik és siróhangon egész jeremiádkat dudálnak a fülébe. Jó volna, ha a rendőrség kissé ügyene ezekre a kellemetlenkedő kolduspaikantakra, s nem engedné őket a koldusügy rendezésének dicsőségére a legjártabb heyeiken üzni késeges mesterségüket.

* **Furcsa vendég.** Furcsa vendége volt az elmúlt éjjel egyik homokkerti kocsmának F a r a g o József napszamos személyében. A napszamos — ugyanis — még esti kilencz órakor, azonban már becsipett állapotban tért be a kocsmába, hol csendesen iszogatva éjfelig, minden vendéget kibőjtölt. Éjfelkor azonban egyedül maradván, a kocsmáros felszólította a kitarító vendéget, hogy menjen haza, mert le akar feküdni. Faragó azonban erről nem akart hallani sem s midők a kocsmáros kísérletet tett a kocsmába bezárására, a r é s z e g vendég k a p t a m a g á t s bement a kocsmáros magánlakásába s érelyes hangon bört parancsolt. Annaira vite, borszomja, hogy a kocsmáros kénytelen volt rendőrt hivatni, ki aztán a központra szállította a kellemetlen vendéget. F a r a g o József ellen a kocsmáros magántak megsértése címén megtette a feljelentést.

* **Hirlapirodalom köréből.** Miskolczon alig egy fele évi fenállása után megszűnt a kétszer hetenkint megjelent »1848« című politikai lap. Ezt a hírt a »Kassai Pannoniából« olvassuk. Ha igen, egy szomorú világot vet a miskolczi viszonyokra hol egy igazi függetlenségi lap nem tud megélni.

* **Cirkusz a Széchenyi utca végén.** Minden este nagy közönség gyűl össze a vásártéren levő fedett cirkuszba, hogy a Martiny testvérek igazgása alatt álló cirkusz előadásait végig nézze. A cirkusz megérdemli a pártfogást mert minden egyes tagja jó, es ügyes. Különösen kiválnak Martiny testvérek mint Pyros-ok, Marietta k. a. dróttáncosó, Anetta erőművész, Walle lábművész és Sigmond a székpírás művész. Ajánljuk a társulatot a közönség szives pártfogásába.

* **Párbaj a manőveren.** Pankotának vasárnap nagy szen. acziója volt. Az ott gyakorlatozó aradi 33 gyalogezred két önkéntese: Palágyi Ferencz és Markus Mihály szórakozás közben összeszólalkozott, a minek párbaj lett a folytatásul Vasárnap délután verekedtek meg kardra az önkéntesek a pankotai kaszinó nagytermében. Palágyi segédei Schecta had-

nagy és Himár főhadnagy Markusé Etel és Popovits főhadnagyok voltak. A viaskodás harcsképtelenségig folyt a Markus megsebesülésével ért véget: jobb karján es kezefején kapott két csontigható, mély vágást.

* **Lindner ur újabb germanizáló szereplése.** Újabb szomorú szereplésre vállalkozott dr. Lindner Gusztáv, a kolozsvári F. J. tud. egyetem magyar közjog tanára. A kolozsvári m. kir. egyetemet képviselte a nagy-szebeni Teuton ünnepen, hol cifra nemet dikiókat mondott magyar egyetemünk nevében. Kapott erre megbízást Lindner ur és olyan értelmű megbízást kapott-e, hogy csuf német szóval képviselje a magyar egyetemet, a vizsgálat volna hivatva kideríteni. Lindner ur különben szavalt is ezen az ünnepen. A Geselschaft hazban tartott diszebeden német költeményt szavalt el, mely így végződik: »Heil dem Volk, den Führer, dem Lande.« Ezen az ünnepen különben Gotterhalte mellett felköszöntötték a császárt és királyt, éltettek az osztrak-magyar monarchiat, a mit később az osztrak magyar hadseregge korrigáltak. — A szobron lengett a sok sárga-fekete szalagu koszoru. Volt egy nemzeti szalagu koszoru is, a melyet a brassói magyar esperesség tett oda. Szóval a sárga-fekete szalagokkal ékített német szavu ünnepen való képviselteséből nem tudjuk, mi haszna lehetett a kolozsvári m. kir. tud. egyetemnek.

* **Vasuti kaland.** Egy elsőosztályu három üléses felfülkebe éjfékor beszállt két ur, egy vastag és egy vékony. Az egyik leül a jobb sarokba, a másik a balfelőibe, köztük üresen marad egy ülés. A vékony ur csakhamar elálmosodik, oldalt dő és felhuzza a lábát az üresen maradt ülésre. »Vegye le a lábát!« — mordul rá egyszerre a vastag ur. — »Miért kérem?« — kérdi megilletődve a vékony — »Mert ha elalszik, övletlenül ki fog nyujtózni és engem oldalbe érint.« A vékony ur levette a lábát. A vastag ebben megnyugszik és aludni kezd. »Ne hortyogjon!« — kiált rá egyszerre stentori hangon a vékony. — A vastag almból ébredve kérdi: »Mi az kérem, mi az?« — »Ha az urnak baja van az en lábammal, nekem is kifogásom van az ön hrttyogása ellen.« »En nem szoktam hrttyogni!« — fejezte be a vitát a vastag és ismét elaludt. — Ne hortyogjon!« — kiáltott rá ismét a vékony. — A vastag ismét t a g a d j a, a horttyogást, reggeli háromnegyed 7-ig azonban még vagy tizszer raktabalt a vékony. Miért is a vastag urnak az éjjeli nyugodalma teljesen odalón — az esetleg oldalba érintések hiányában is.

* **Nagyot hallás.** Egy gazdag hölgy, a ki a nagyot hallás és fülzugástól O. Nicholson művészi füllobja által meggyógyult, annak — illetve intézetének — 20.000 márkát ajándékozott, hogy ezen pénzből olyan süketek és nagyot hallók, a kiknek nem engedik anyagi viszonyaik, hogy a füllobot beszerezhessék, ingyen láttassanak el. Levelek czimzendők: »Institut E. W. Nicholson «Longcatt» Gunnersburg, London, W. England.»

Ál hirlapiró.

— Szédelő előutazó.

Debreczen, aug. 23.

Lapunk a »Debreczen« szerkesztőségébe nap-nap után érkeznek Aradról, N.-Kanizsáról s az ország nagyobb városaiból levelek N a g y Jenő a »Debreczen« segédszerkesztőjének címére.

Eleinte csendes mosolylyal téptük össze a leveleket, később azonban boszankodva irtuk a borítékre: Czimzett sohasem volt tagja a Debreczen szerkesztőségének!« A levelek azért folytonosan jönnek. Ügyvédek, doktorok kereskedők egytől egyig sürgősen óhajtanak N a g y Jenő segédszerkesztő urral szóba állani, a ki pedig tudja a jó ég hol tartózkodik.

A sok megkeresés kezdte már az egész szerkesztőséget boszantani, úgy hogy elhata-

roztuk, miszerint meg tudjuk ki az a derék férfi, a ki lapunkat az ország különböző városában oly eredményesen reprezentálja.

Nem kellett sokáig várakozni. Jött egy levél Uj-Aradról, mely teljes világításba helyezte előttünk ugy N a g y Jenőt, mint viselt dolgai. Dr. G r a u e r Viktor új aradi ügyvéd arra kér bennünket, hogy bizonyos dolgoknak értékét legyünk szivesek megtéríteni, ellenkező esetben segéd szerkesztőnk ellen más eszközöket fog használni.

Expresz ajánlott levélben válaszoltunk az ügyvéd urnak, hogy nekünk N a g y Jenőhöz egyáltalán semmi közünk szerkesztőségünk kötelékébe soha sem tartozott, s ha jónak látja, akár milyen intézkedést tegyen vele szemben — mi nem bánjuk.

A levél alapján kiderítettük, hogy ki is az a N a g y Jenő. Ez a derék úri ember O d r y Zuárd a Magyar Színház tagjának — ki a úyáron társulatával együtt hangverseny körútra indult — volt elűtazója. A derék férfit Odry azonban már Debreczenben elbocsátotta. Akkor S z a c s v a y Sandorhoz — szintársulatunk tagjához — tolokodott, a ki szintén hangverseny körútra indult, Két városban reklámot csinált volna a társulatnak, de hasznavehetőségét felismerte Szacsavay és elbocsátotta.

Debreczenben megismerkedvén a hírlapírókkal, mint a „Pesti Napló” munkatársa szerepelt. Betolakodott mindenhol, s valószínűleg botrányos volt magaviselete.

Debreczenből szó nélkül távozott el. Természetes, hogy mindenki örült távozásának. A debreczeni viszonyok ismeretét azután arra basznalta fel, hogy végig csatangolta az egész országot, s mint lapunk segéd szerkesztője be tolokodott mindenhol.

Hogy hány embert csalt meg azt nem tudjuk, de hogy elég arczatlan volt lapunk munka társaként szerepelni — az bizonyos.

Mult heti számunk egyik ujdonságában már tiltakoztunk Nagy Jenő ur munkatársi mivolta ellen, úgy látszik azonban, hogy azóta még egy pár hiszékeny embert becsapott.

A hírlapíró tisztesség illetően arczul vereése ellen nem győzünk eléggé tiltakozni. Felhívjuk társainkat, hogy ha esetleg N a g y Jenő ur mint lapunk munkatársa merészelné egyik vagy másik szerkesztőségbe bekopogtatni, mint szélhámos csalót adjak át a rendőrségnek.

Nagy Jenő ur különben mint tudjuk Sátoralja Ujhelyen kezdta meg szédelgését, s tulajdonképen Neuwirth névre is hallgat.

Ohajtánánk, hogy személyesen is legyen hozzá szerencsénk, akkor legalább mint szédelgőt a megerdemelt helyere juttatásánk.

Szerelem.

— Az orvos ur regénye. —

Debreczen, aug. 23.

Voltaképen ez is csak egy közönséges történet, a minőt az élet garmadával produkál, de azért egynémely mozzanatánál fogva méltó arra, hogy a chronique scandaleuse mindörökké befejezetlenül maradó befejezeteihez újabb adalékokat szolgáltatasson.

Az esemény színhelye Szeged, szereplői pedig egy nemrégiben oda került fiatal orvos és két leány, a kik közül az egyik most nagyon szomorú, a másik kevésbé az. Vannak még szereplők többen, de ezek igen kicsinyek még és öntudatlanok; azonban ők is öntudatra ébrednek majd később, a mikor aztán

esetleg megtudják, hogy milyen szomorujátékkal indult meg az ő életük sorsa.

Azonban főlöszleg a regét bővebb introdukcióval ellátni, mert az a keserves panasz, a mivel a szomorubbik leány tegnap a szegedi rendőrséghez fordult, eléggé megvilágítja ezt a színjátékot.

A leány elmondta, hogy Binder Mária a neve, Cilliben született, Grácból jött a születéstől a vőlegényéhez, egy Szegeden letelepült orvoshoz és elhozta neki a 4 kicsijét. Továbbá eladta, hogy nagyon lelketlenül meg van ő csalva.

A négy gyerek, a csinosan tisztán öltözött kedves szőke kis család — a doktor uré, aki őket Gráczban hagyta azon reménységgel, hogy ha készen lesz a szegedi elhelyezkedésével, mindjárt elhozza őket. Hiszen az övéi. A szerelem, gyerekek... ezen a nagy jusszon keresi és követi az apát, a férfit, sőt a hitvest is, mert esküvel erősített ígérteit bírja, hogy törvényesen is hitvesévé teszi Magyarországon.

Aztán meg ezt is mondta a szomorú leány a rendőrkapitánynak.

— Hiszen, uram, ez borzasztó! Én tanít tnam é az apam, én... én adtam neki segítséget, mi tartottuk, hogy az iskolákat végzezhette... Mert szerettük egymást.

S mire a doktori diplomát dr. W. I. A. orvos ur megkapta — szegedi tudósít nk a nevé, miért miért nem, csak a kezdőbetűkkel jelöli, — már hatan voltak a szerelem fészken, hatan: ők ketten, apa és anya, továbbá a — négy gyerek. Ekkor elhatározták, hogy a kitanított doktor hazajön Magyarországra, Szegedre, itt elhelyezkedik s mihelyt neki kerüsethez jut, elmegy a családért, elhozza és itt megesküsznek. És a doktor ur csakugyan elutazott. Azontul csak leveleket küldözgetett, hitvány, semmitmondó leveleket, míg végre, másfél év múlva jött a hír a szegény szomorú leányhoz, hogy most már maradhat ott, a hol van, mert a doktor ur másképp akarja berendezni az élete sorját.

A gráci kassziros kisasszony, most bizony Mária, a szép, finom úri leánynak szolgálatot kellett vállalnia, hogy gyermekeit eltarthassa, erre fölpackolt és a négy szőkefűrtü gyermekkel bekopogtatott a doktorához.

Itt találkozott a másik leánynyal, akinek már kevésbé van oka szomorúnak lenni. Ez egy másik kassziros, egy szegedi, a ki a gráci jövevényel barczba szállt a doktor urért. A doktor ur azonban finom ember és — megis bánta a tetét. Azt mondta Mária, hogy majd ott hágyják a másik vetelytársat, elmennek Budapestre, ott hágyják a másiknak a butorokat is, csak szabaduljon tőle.

Mikor pedig a kijelölt órában elment a doktor lakására a négy gyerekkel, hogy eluazzanak együtt itt üres volt a lakás és ezt az üzenetet kapta:

A doktor ur etutazott a kisasszonynyal.

Igy került a szomorú leány a rendőrséghez, ahol kétségbeesett panaszával, könybe ereszkedő szemekkel, eszelősen nyöszörögve kérdezte a kapitánytól, hogy már most mitevő legyen?

Mit tehát a kapitány Egeelőre arról intézkedett, hogy az idegenből jött szerencsétlen nő a gyermekeivel elfoglalhassa a kedvesével eltűnt doktor lakását. Egyebet nem tehetett. A szegény szomorú teremtes pedig most ott vár, egyre csak vár és remél, hogy az ő szerelmes a négy bájos szőkefűrtü gyermeknek az apja majd csak visszatér és akkor megint nagyon boldogok lesznek.

Színház.

Jászai Mari önmagáról. A Berliner Tageblatt szombati számában Arndt Arno tarczát irt az új színházi szezonról s befejezésül Jászai Marinak, a Nemzeti Színház tragikájának egy berlini imprezárióhoz irt leveléből töredéket közölt, a melyben a

művész előadja, hogy miért nem megy Berlinbe vendégszerepelni. A nagy művészi szérenségről és tapintatról tanuskodó sorok így hangzanak:

Aztól félek, hogy jóslata (az imprezárió óriási sikerekkel biztatta a tragikát) aligha fog beteljesülni. Művészi becsvágyam elszállt ifjúsággommal; pénzre nincs szükségem, tapsra még kevésbbé. Nagyon drágán fizetem meg mind a kettőt. Mennyei nyugalmam volt az ára. Ezek óta csak kötelességet teljesítek már a színpadon s nem ösztökél hirre és dicősségre való vagyakozás, ha deszkáira lépek. Vénne és ruttá lettem, minek menjek még külföldre is pompázni, elég, ha idehaza kell restellkednem, valahányszor fellépek, durva és széles vonásaimért. Legyen olyan szives, kedves uram, közölje azt, a mit itt mondok, a többi színházi vállalkozókkal is, mert igazán szegénylen kezdem magam, hogy ennyi hibásan fogalmazott levelet, mind megannyi biznyságát hiányos képzettségemnek, kell a nagy és szép Berlinbe írnom. Különbben is fiatalos és szépséget kívánó szerepeimet már itthon is lassanként leteszem. Nem játszom őket többé. Ez az igazság és komoly elhatározásom!

A tarczsa írója udvariasan emlí ki a sorokban rejő eredetiséget s tapintatos szérenséget.

Színésziskola Aradon. O d r y Lehel, a m. kir. operának volt tagja, a ki allandó vendége tavaly óta az aradi színháznak, énekiskolat nyit. Valóban jó gondolat. Azok a szülők, a kiknek tehetséges gyermekeik vannak, de anyagi javak fölött olyan mértékben nem rendelkeznek, hogy gyermekeiknek a magasabb kiképzést a főváros, vagy a külföld valamelyi nagy városnak színésziskolájában megadhassuk, bizonyára örömmel fogadják ezt a hirt. Az aradi színésziskola az Országos Színiakadémia mintájára lesz szervezve és a növendékek ugy az operát, mint a drámai szakra előkészülhetnek. Az operai szakon az első évben a következő tantárgyak lesznek: magyar nyelv, költészet, olasz nyelv, zene elmélet, scala szolvegia, játék — elmélet táncz és vivás: a drámai szakon: magyar nyelv, költészet, szavalat és színészet elmélet, francia nyelv, táncz és vivás.

Törvénytörök.

§ **Életfogytiglan elítélve.** Szolnokról írja levelezőnk: Ez év etején történt, hogy Nagy Boldizsar czibakházi kereskedő a közele T.-Földvárra ment az ottani vásárra. — Masnap, márczius 19-én, a kereskedő felesége és tanulója is átment Földvárra, egyedül hagyván Ott Nagyné csecsemő gyermekét Pinter Etel cselédleánynyal, kihez később időtöltésből átment Hurkecz Maria 11 esztendő leánya is. Aznap délután Pinter Etel és Hurkecz Mariát átmetesztett torokkal, holtan találták a szoba padlózatán. A gyanu Czibera István czibakházi lakos ellen irányult, a ki letaróztatasa alkalmával nyomban beismerő vallomást tett. A gyilkos a két leány meggyilkolása után a magával vitt baltával fölverte a szobában lévő sűkrényt s az abban volt mintegy 150 frt készpénzt elrabolta. A szolnoki törvénytörök, mint elsőfoku bíróság, Czibera Istvánt a szombati végtárgyaláson, Kerekes Géza szolnoki ügyvéd védőbeszéde után, életfogytig tartó fegyháza itélte. Ugy az ügyész, mint a védő fölebbezett.

Sertésvásár.

Kőbányai sertés piac. Aug. 22. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronkint 400 kgm felüli) — kr. Közép p. kint 300—400 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban F. iatal közép (páronkint 251—320 kg. 43—44 kr. F. iatal könnyű páronkint 240 kg. sulyban 44—45 krig. Szerbiai: Nehéz p. kint 260 kg. f. sulyban 43—43½ krig.

Sertéslétszám: 1899. évi Auguszt. hó 20. napján volt készlet 43.004 darab, aug. 21.

felhajtott 224 drb, 1899 aug. 21-én elszállított 558 db. 22-ére maradt 42670 db. A hizott sertésüzlet irányzata változatlan.

Budapesti gabonatözsde.

Aug. 21.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Búza	kilós	Ar 100 klg.		kilós	100 kilogramm ára	
		frttól	frtíg		frttól	frtíg
Bánsági	76	8.30	8.45	80	08.75	08.90
"	77	8.50	08.65	81	08.85	00.00
"	78	08.60	08.75	82	—	—
Tiszavidéki	79	08.95	08.85	—	—	08.95
"	76	8.30	8.45	80	08.75	0.00
"	77	8.50	8.95	81	08.85	00.00
Pestvidéki	78	08.60	08.75	82	—	08.85
"	79	08.95	08.85	—	08.65	00.00
"	76	8.20	8.35	80	—	—
Fehérmegyei	78	8.40	8.55	81	08.75	00.20
"	78	8.50	8.65	82	—	—
"	79	08.60	08.70	—	—	—
Bácskai	76	0.00	00.00	80	—	—
"	77	0.00	0.00	81	00.00	00.00
"	78	0.00	00.00	82	00.00	00.00
Északmag.	79	0.00	00.00	—	—	—
"	75	—	—	80	—	—
"	79	—	—	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Arkilogram	
Rozs elsőrendű	uj 70-72	6.55	6.65
" másodrendű	"	6.45	6.55
Árpa takarmánynak	" 60-62	5.80	5.90
" égetni való	" 62-64	5.40	5.90
" serfőzdei	" 64-66	9.60	7.00
Zab	" 39-41	5.80	6.00
Tengeri bánsági	uj	4.60	4.85
" más nemű	"	5.50	5.70
Repce bánsági	"	11.30	11.80
Köles	"	4.15	4.45

CSARNOK.

Nem fog elzúlni...

(Folytatás).

Aztán elmondta. Mivel azonban ő maga némileg hosszadalmasan mondta, úgy, hogy a történet elbeszélése éppen reggeli hat óráig tartott s mivel az egész amúgy is roppant egyszerű és jelenéktelen történet, a mivel csakugyan nem érdemes valami sokat foylakozni, jobb lesz talán, ha tőlem telhető rövidséggel és tárgyilagossággal én magam fogom itt közbeszúrni...

Csaknem másfél évvel ezelőtt, mikor a Pán halála szerzője — író meg művészebelek hirtelen és váratlanul szoktak megőzni — még csak afféle kis újságíró volt, Dobó Mikének az operettből is ismeretes tüzéren kívül csupán egyetlen egy ideálja volt: a Garagosék hamvas arcu, kékszemű Irénkéje.

A fiu fülig szerelmes volt bele, és egy szép szeptemberi napon tudtára is adta a kisaszonynak, hogy el fogja venni feleségül. Mivel azonban jövedelme még akkortájt, éppen csak arra volt elég, hogy — mint azt már olvastam is valahol egyszer — a szabó, amikor a virág kontót fődözhesse belőle, világos, hogy a házasság kérdésével szemben egyelőre kénytelen volt a várakozók állaspontjára helyezkedni.

A dolgot tehát, e fajta kényes ügyekben kissé ráterítős lévén, még a család előtt is ugyszólvan titokban akarta volna tartani, abban a balhiedelemben élvén, hogy minden különösebb atyai áldásnak egyelőre való mellőzésevel bőségesen elég, ha Irén a maga részéről egy gyöngye pillanatban négy szemközt egyszerűen kimondja, a boldogító igen-t.

Garagos Irén ezzel az igennel igen soká váratott magára, Dobó Mikének legalább úgy tetszett, hogy a dolog mód nélkül hosszúra kezd nyulni. Ekkor nagy dologra szánta el magát: programot készített a jövőre. E program igen komoly és elővigyázatos elme szüleménye volt és két irányban is biztosította mindkettőjük jövőjét.

Mert azt, hogy középszerűsége felül emelkedő, nagy jövedelmű író lesz e valakiből azt csak remélni, álmodni, ígérni és hinni lehet, de a ki házasodni akar, az reményeken álmokon, ígéreteken és hitegetéseken kívül valami pozitívet is nyújtson annak, akit el

akar venni. És a Dobó Mike programjában ezt a pozitív elemet néhány még hiányzó vizsga képviselte, melyeket játszva lehet tenni sua dolog vége egy diploma és nyomban utána néhány tisztességes állás, melyekben valógatosni lehet.

Garagos Irénnek nagyon megtetszett e terv, s mikor végül Dobó Mike becsületszavát adta ra, hogy minden úgy lesz, amint elhatározta — igen, Főnséges délután volt az, Dobó Mike a könyez sig meg volt hatva. Mikor este elbucsztak, Garagos Irén még egyszer a fiu vállára hajtoitt a fejét.

— Csak egyet még Mike! — suttofta halkán és édesen. — Minden lehet magából, én azt érzem és tudom... híres író is és híres ügyvéd is, vagy bármi más... csak egyet ígerjen meg nekem...

És Mike megígérte. Minden könnyelmű ségre kész volt abban a pillanatban, tehát egy férfiatlan ígeretet is tett — rabszolgájává esküdött a legnevetesegebb női szeszélynek. Igen Garagos Irén uralkodni vágyó erőszakos büszke és daczos leány volt és korlátozni akarta Mikét. Mitsem tudott a hangulatokról, a kedély következményeiről, az élénk szellem nyugtalanságairól s a folytonos izgalom után való sorvaszó vágyról, mely annal biztosabban és gyorsabban öli meg a kisebb kaliberű embereket, mentől inkább kielegitetlen marad. Mig ha megnyeri táplálékát, szárnyai nőnek tőle a léleknek. Nem, nem... Garagos Irén filiszter lélek volt és azt követelte Dobótól, hogy mondjon le a cognacról és Dobó elég gyenge volt és lemondott.

És aztán? Aztán nagyon egyszerű dolog történt — elmúlt egy félev és Dobó Mike a programnak egyetlenegy pontjával sem tudott beszámolni. A cognac szagát azonban egyszer megérezte a száján Garagos Irén.

Az volt az utolsó csók, a mit Dobó Mike kapott Garagos Iréntől.

— Menjen! maga... Sohase lássam többé. Ugy is az lesz a vége: el fog zúlni.

Dobó Mike elhült e szavakra, sarkon fordult és elhatározta, addig vissza nem megy, mig nem hívják.

Hogy Irén mit gondolt az első napokban? soha sem lehetett megtudni. Ekkor tűnt fel ugyanis a látóhatáron báró Brennheim, a privigei földbirtokos. Kissé vörös volt ugyan, és túlságosan csinosnak vagy fiatalnak sem lehetett volna mondani, de mit nézi a hajótörött, hogy milyen sajkába kapaszkodik? Garagos Irén három hónap leforgása alatt Brennheim báróné lett.

Dobónak elfacsarodott ugyan a szive erre a hirre, azonban sok volt a dolog a szerkesztőségben, kesergésre nem sok idő maradt, ő tehát csöndes rezignációval írta meg a lapba, hogy:

— Fényes esküvő volt ma a Jézus szent szívéből nevezett templomban...

Északa pedig megivott rá néhány pohár cognacot s reggel felé már teljes mértékben visszanyerte lelke egyensúlyát.

A kávéház órája hatot mutatott. Dobó befejezte a Brennheim baróné románczát. Az elbeszélést egy percznyi esend követte.

Gyula, a pikkoló — ki a pénztár mögött valamelyik asztalra borulva, főpinczérei jövőjéről álmodott, a szokatlan némaságra fölriadt:

— Igenis, kérem alásan...

A Dobóék asztalától hárman fölkerelkedtek:

— Na, mi megyünk aludni.

Mike mosolyogva bökött Hadzsi, az uj pipa iele, ki beszíván magába a Mike történetét, most az asztalon bóbiskolt:

— Méltóztassék, itt lehet aludni.

Kivül már fényes nappal volt s a kávéházba is lassacskán kezdett beszállingózni egy-két korán kelt reggeliző.

— Egy kávét habbal, igenis!...

... A három kolléga mindamelllett nem engedett a szives marasztalások és elment. Odakint beültek egy bérkocsiba.

Most már ébren, csupán a riporter és Mike maradtak a cognacok mellett. Ép a tizenegyedik pohárnál tartottak.

Dobó, kit a saját elbeszélése szemmel láthatólag elerzékenyített, megindultan ölelte magához bajársát.

— Látod angyalam, hát ezért mulattam én olyan fényesen az este!...

A másik, a ki úgy látszik, elfelejtette már az okot, könnybe lábadt szemekkel kérdezte:

— Igen, édes Mike, Mi—miért?

— Hogy olyan frappánsul megmutathattam ő nagyságának, hogy: lám, Irénke, egy Dobó Miklós még sem zúllik el olyan könnyen.

Az idő fél hétre jart s a helyiség mindinkább kezdett benépesedni.

— Kávét habbal, igenis!...

A riporter nagyot asított.

— Te is fiam?! — szölt Mike megbotránkozva, és megrendelte a tizenötödik cognacot.

Hildegard kisasszony, kinek az inspekcióból már csak huszonhárom perczre volt hátra diadalmas mosollyal jegyezte be a könyvébe a tizenötödik rovást. Falb nem jósolhatta volna meg biztosabban.

— Vége köv. —

Osztálysorsjegyek

kaphatók

a főelárusító
Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Banknál

Legközelebbi huzás

ma és holnap.

Czégtáblák, reklámfeliratok stb.-hez való **üveg-betük**

terjesztésére

ügynökök és utazók

a kik más árukat is tartanak, magas jutalék mellett kerestetnek.

Ajánlatok intézendők: **«W. P. 4087.»**

alatt **RUDOLF MOSSE WIEN,**
I., Seilerstätte 2.

Sirkövek!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

Piacz utca 69. számu háznál
a Megyeházzal szemben levő

Fióküzletemben

mindenfélé és fajta

sirköveket

a ház lebontása miatt mélyen leszállított gyári áron árusítom el.

Kiváló tisztelettel

Kegyes Ferencz.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levéloríték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.